

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ในการใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2521 นี้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละ 1 คน ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนละ 1 คน จาก 97 โรงเรียน รวมเป็น 194 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

ชื่อโรงเรียนขนาดใหญ่	ชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก
1. วัดคานทับตะโก	1. ปากทอง	1. วัดยางหัก
2. บ้านจอมบึง (วาปีพร้อมประชาศึกษา)	2. วัดยางงาม	2. วัดลำพยอม
3. วัดนาสมอ	3. วัดป่าไถ่	3. บ้านตลาดนัด
4. วัดบางลี่	4. บ้านห้วยยางโทน	4. บ้านหนองน้ำขาว
5. วัดคอนคูลง	5. วัดสว่างอารมณ์	5. บ้านกุ่ม
6. วัดปากทอง	6. วัดสันติการาม	6. วัดแกว
7. วัดจันทารามตั้งตรงจิตร	7. วัดทุ่งหลวง	7. วัดโคกทอง
8. วัดหนองปลาหมอ	8. วัดคอนทราย	8. วัดสมณะ
9. วัดหนองอ้อ	9. วัดคอนกระเบื้อง	9. วัดเขาชะงุ้ม
10. วัดท่าผา	10. วัดบ้านฆ้อง	10. วัดคีบอน
11. วัดปลักแรด	11. วัดบ้านสิงห์	11. บ้านหนองศาลเจ้า

ชื่อโรงเรียนขนาดใหญ่

12. วัดโกสินารายณ์
13. วัดช่องพราน
14. วัดเจ็ทเสมียน
15. วัดหนองโพ
16. วัดกำแพงไต้
17. วัดคอนสาตีประชาสรรค์
18. วัดบางแพไต้
19. วัดอมรญาติสมาคม
20. วัดโชติทายการาม
21. บ้านคอนพิกทอง
22. วัดอบลวรรณา
23. วัดสนามไชย
24. วัดเวฬุวนาราม

ชื่อโรงเรียนขนาดกลาง

12. วัดทาลวงพล
13. วัดคงคาราม
14. วัดโบสถ์
15. วัดนางแก้ว
16. บ้านคอนไม้
17. วัดปรกเจริญ
18. วัดคูหาสวรรค์
19. บ้านรางสีหมอก
20. วัดปากช่อง
21. วันครุ
22. วัดรางบัว
23. วัดหนองบัวค้าย
24. มหาราช 7
25. จอมบึง
26. วัดหลวง
27. วัดเพลง
28. วัดเกาะศาลพระ
29. วัดเวียงทูน
30. วัดโลกหมอบ
31. วัดศาลเจ้า
32. วัดคอนแจง
33. วัดบ้านกล้วย
34. วัดท้ายเมือง
35. วัดใหญ่อ่างทอง
36. บ้านลำพะยะ
37. บ้านคา

ชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก

12. บ้านห้วยท่าช้าง
13. บ้านหนองกระทุ่ม
14. บ้านรางเม
15. บ้านวังปลา
16. บ้านเบิกไพร
17. บ้านเขากรวก
18. วัดใหม่นครบาล
19. วัดอรัญญิกาวาส
20. วัดคิ่งกระถิน
21. วัดคอนตะโก
22. วัดหนองกระทุ่ม
23. วัดนาหนอง
24. วัดใหม่ราษฎร์บำรุงธรรม
25. วัดยอดสุวรรณคีรี
26. วัชรพัฒน์
27. วัดรางเสนห์นครจันทร์
28. วัดเขาไก่แจ้
29. บ้านหนองขาม
30. บ้านชัยป่าหวาย
31. บ้านหนองเกตุ
32. วัดวังมะนาว
33. บ้านเขาช้าง
34. วัดหัวป่า
35. หนองแรง
36. นาขุนแสน

และหัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัดราชบุรี 1 คน หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอเมือง
ราชบุรี บ้านโป่ง โพนาราม คำเนินสะควก บางแพ ปากท่อ จอมบึง วัคเพลง และกิ่งอำเภอ
สวนผึ้ง รวม 9 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 204 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 2 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้รอกแบบสอบถาม ได้แก่ รายละเอียดส่วนตัว เกี่ยวกับ
เพศ อายุ ประสบการณ์ทางการศึกษาและการปฏิบัติงาน เป็นแบบเติมคำ และ
ชี้คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง มี 6 ข้อ
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานภาพการไคมา การเตรียม การผลิตและการใช้สื่อการสอน เป็น
แบบเลือกตอบไคมากกว่าหนึ่งข้อ และใส่หมายเลขตามลำดับที่ปฏิบัติจริง ได้แก่
- ก. สถานภาพ การไคมา การเตรียมและผลิตสื่อการสอน 9 ข้อ
 - ข. รายการวัสดุที่มีในท้องถิ่น และวัสดุเหลือใช้ที่นำมาผลิตและใช้เป็นสื่อการสอน
11 ข้อ
 - ค. หลักที่ครูยึดในการเตรียมและผลิตสื่อการสอน 10 ข้อ
 - ง. เกณฑ์ในการใช้สื่อการสอนที่ปฏิบัติจริง 11 ข้อ
 - จ. เกณฑ์ที่ถือปฏิบัติภายหลังใช้สื่อการสอน 8 ข้อ
- และเกี่ยวกับรายการสอนที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มี 62 ข้อ
- ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการด้านการปรับปรุง และความรู้ เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า
- ก. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน 17 ข้อ
 - ข. ความต้องการในการปรับปรุงด้านสื่อการสอน 13 ข้อ
 - ค. ความต้องการด้านความรู้ 18 ข้อ

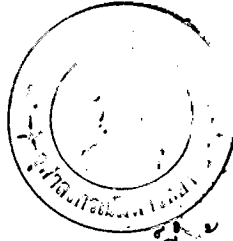
2. แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผูกรอกแบบสอบถาม ใ้แก่รายละเอียดส่วนตัวเกี่ยวกับเพศ อายุ ประสบการณ์การศึกษาและการปฏิบัติงาน และสภาพทั่ว ๆ ไปของโรงเรียน เกี่ยวกับสื่อการสอน เป็นแบบเติมคำและชี้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง มี 17 ข้อ
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสถานภาพของสื่อการสอน และความคิดเห็นในการจัดหาสื่อการสอน ให้เลือกตอบโดยชี้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างว่า มี หรือ ไม่มี และในช่องที่ให้ระบุจำนวนสื่อการสอนที่มีและชำรุดควย และในส่วนที่เป็นความคิดเห็นในการจัดหาเป็นมาตราส่วนประเมินค่า มี 36 ขอบย
- ตอนที่ 3 ให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี เกี่ยวกับสื่อการสอนกับหลักสูตรใหม่ ความร่วมมือของชุมชน และโรงเรียนอื่น ๆ คุณค่าของสื่อการศึกษากับหลักสูตรใหม่ และความคิดเห็นในการบูรณาการสื่อการสอนกับหลักสูตรใหม่ เป็นต้น เป็นแบบปลายเปิด (Opened End)

3. แบบสัมภาษณ์สำหรับหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และหัวหน้าส่วนการศึกษา

แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวในเรื่องเพศ อายุ วุฒิ ประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษา และการปฏิบัติงาน
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามให้แสดงความคิดเห็นในเรื่อง สภาพท้องถิ่น ความร่วมมือของครูและชุมชน ความสำคัญของสื่อการสอนต่อหลักสูตรใหม่ นโยบายในค่านสื่อการศึกษาของอำเภอและจังหวัด

การทดสอบแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการ เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 10 คน และนิสิตปริญญาโทสาขาวิชาบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน เป็นผู้ช่วยพิจารณาแก้ไขฉบับของครูใหญ่
3. นำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มาปรับปรุง และตัดบางข้อที่คลุมเครือไม่ชัดเจนออก

การรวบรวมข้อมูล

เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ และครูประจำการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี เป็นผู้ช่วยแจกแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามให้ ผู้วิจัยเดินทางไปพบและสัมภาษณ์หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา ด้วยตนเอง

ระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล 15 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2522

การวิเคราะห์ข้อมูล

แยกแบบสอบถามตามขนาดโรงเรียน และเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ โดยแยกวิเคราะห์ฉบับของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และของครูใหญ่ ตามลำดับ แบบสัมภาษณ์หัวหน้าส่วนการศึกษา และหัวหน้าหมวดการศึกษา รวบรวมความเห็นและเขียนเป็นแบบสรุปความ

ในตอนต้นที่ 1 ของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม หากความถี่จำแนกตามขนาดโรงเรียน และบางข้อรวมทุกโรงเรียน แล้วเสนอเป็นตาราง และบทความ โดยหาการอรายละเอียด

ในตอนที่ 2 ของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ในตอนที่ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า
ใช้วิธีวิเคราะห์ดังนี้

ก. หาค่าความถี่ของช่องรายการควยน้ำหนัก ดังนี้
 ให้นำหนัก
 : มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
 น้ำหนัก : 5 4 3 2 1

ข. รวมผลลัพธ์ที่ได้แต่ละรายการทั้ง 5 ของ เป็นค่าน้ำหนักการประเมินแต่ละ
รายการ

ค. จัดอันดับค่าน้ำหนักของแต่ละรายการ

ง. เมื่อให้นำหนักแล้วนำไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของทุกข้อย่อย

จ. เสนอข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์ในการพิจารณา ค่าเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.6 - 5.0	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.6 - 4.5	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.6 - 3.5	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.6 - 2.5	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	0.6 - 1.5	หมายถึง	น้อยที่สุด

สำหรับข้อที่เกี่ยวกับสื่อการสอนที่ใช้ มีวิธีหา ดังนี้

ให้นำหนัก
 : มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
 น้ำหนัก : 5 4 3 2 1

แล้วหาเช่นเดียวกับ ข้อ ข. - จ. ที่กล่าวมาแล้ว

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของการใช้สื่อการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ค่าเฉลี่ย	6.6 - 7.0	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	5.6 - 6.5	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.6 - 5.5	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.6 - 4.5	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	2.6 - 3.5	หมายถึง	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.6 - 2.5	หมายถึง	ไม่มี
ค่าเฉลี่ย	0.6 - 1.5	หมายถึง	ไม่รู้จัก

2. สำหรับข้อที่ให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใช้ตัวเลขตามที่ปฏิบัติจริง
ในแบบสอบถามของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวิธีหาดังนี้

ก. รวมลำดับความถี่ในแต่ละข้อ

ข. ให้นำน้ำหนักกับลำดับความถี่ เช่น สมมุติมี 5 ข้อ ให้นำน้ำหนักดังนี้

ลำดับที่ : 1 2 3 4 5

น้ำหนัก : 5 4 3 2 1

ค. คำนำน้ำหนักคูณกับจำนวนความถี่ของลำดับ ได้เป็นค่าความสำคัญ

ง. รวมความถี่

จ. รวมค่าความสำคัญ

ฉ. จัดลำดับความสำคัญ

3. สำหรับตอนที่เป็นการแบบปลายเปิด ใช้วิธีรวมความถี่ และข้อมูล
บางอย่าง หากเป็นค่าร้อยละ แล้วเขียนเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การร้อยละจากสูตร

$$\text{ร้อยละจากรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบ จากสูตร ¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนน้ำหนักคำตอบ

f = ความถี่ของคะแนน

X = ค่าน้ำหนักคำตอบเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N} \right]^2}$$

S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

X = ค่าเฉลี่ย

f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละช่อง

¹ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 2 (พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.